

Lichen planus in de mond

Wat is lichenplanus in de mond

Lichenplanus, ook kortweg lichen genoemd, is een ontstekingachtige afwijking die zowel op de huid als op de slijmvliezen kan voorkomen. Lichenplanus in de mond wordt meestal gekenmerkt door fijne, licht verheven witgrijze lijntjes. Vrijwel altijd gaat het om meerdere plekjes, vaak in een min of meer symmetrisch patroon. Het kan zich ook vo

(lichenruberplanus). In de mond komt

lichenplanus voornamelijk voor op het slijmvlies van de wang en in mindere mate ook op dat van de lippen en de tong; niet zelden is ook het tandvlees er bij betrokken.

Lichenplanus

Lichenruberplanus

Lichenplanus van het mondslijmvlies kan aanwezig zijn zonder dat men zich dat bewust is. Het is niet ongewoon dat de aandoening voor het eerst wordt opgemerkt door de tandarts tijdens een controle. De aandoening kan soms gepaard gaan met klachten van ruwheid en een pijnlijk branderig gevoel. De klachten gaan vaak erg op en neer. Dat wil zeggen dat ze enkele weken of maanden aanwezig zijn en dan weer een tijd niet. Sterk gekruid voedsel, citrusvruchten en bepaalde dranken kunnen de klachten verergeren. Lichenplanus komt bij een paar procent van de mensen voor, meestal boven het veertigste levensjaar en iets vaker bij vrouwen dan bij mannen. De aandoening blijkt soms gedurende het gehele leven aan te houden. Lichenplanus is niet besmettelijk. Lichenplanus van de huid wordt gekenmerkt door enkele millimeters grote, rode, vlakke bultjes. De bultjes kunnen samensmelten tot centimeters grote plekken. Hoewel lichen van de huid vaak voorkomt op de polsen, onderbenen en voeten kunnen de afwijkingen over de gehele huid voorkomen. Lichenplanus van de huid en van het mondslijmvlies kunnen gelijktijdig ontstaan. Ook kunnen afwijkingen van het mondslijmvlies voorafgaan aan of optreden na huidafwijkingen; soms zijn de afwijkingen alleen beperkt tot het mondslijmvlies.

Hoe ontstaat lichenplanus

De oorzaak is onbekend. Mogelijk wordt lichenplanus van het mondslijmvlies of daarop lijkende slijmvliesafwijkingen in een aantal gevallen veroorzaakt door contact met vullingen in tanden en kiezen, maar vervanging van dergelijke vullingen leidt meestal niet tot verbetering.

Hoe wordt de diagnose gesteld

Door een deskundige kan in een aantal gevallen de diagnose lichenplanus van het mondslijmvlies worden gesteld op basis van het aspect van de aandoening. Soms wordt voor het stellen van een definitieve diagnose een klein weefselstukje uit het veranderde mondslijmvlies genomen. Dit wordt bekeken onder de microscoop waardoor de diagnose met meer zekerheid kan worden gesteld. Het heeft bij deze aandoening geen zin om bijvoorbeeld bloedonderzoek en allergietesten te doen.

De behandeling

Omdat de oorzaak van lichenplanus niet bekend is, is er geen effectieve mogelijkheid om de aandoening te behandelen of te voorkomen. Wel is het mogelijk om de eventuele klachten die

gepaard gaan met lichenplanus enigszins te verlichten. Hiervoor kan een zalf en soms ook een spoelmiddel worden voorgeschreven. De zalf brengt u enige malen per dag met een vochtige vinger (anders blijft de zalf aan de vinger plakken) aan op de plaats in de mond die klachten geeft. Voordat de zalf wordt aangebracht, moet het mondslijmvlies ter plaatse voorzichtig worden gedroogd met een gaasje. Na het aanbrengen van de zalf mag u een half uur niet eten of drinken. De mondspoeling gebruikt u volgens het meegegeven voorschrift; na het spoelen niet doorslikken. Wanneer lichenplanus op het tandvlees voorkomt, is het aan te bevelen bij het poetsen een niet al te harde tandenborstel te gebruiken. Lichenplanus van het mondslijmvlies is gewoonlijk een stabiele aandoening, dat wil zeggen dat in de loop van de tijd nauwelijks veranderingen optreden. Bij veel patienten blijft de aandoening langdurig aanwezig, bij sommige patienten soms gedurende het gehele leven. Dit in tegenstelling tot lichenplanus van de huid dat meestal vanzelf binnen enkele jaren verdwijnt.

Controle

In de literatuur zijn er vage aanwijzingen dat lichenplanus van het mondslijmvlies bij minder dan 1% van de patienten op den duur zou kunnen veranderen in kanker. Erg waarschijnlijk is dat niet. Zekerheidshalve wordt geadviseerd om uw mond eenmaal per jaar te laten nakijken door uw tandarts of eventueel kaakchirurg.